

41 שְׁהִיָּה קִדְּם הַמְּאָסֵר שגם אז עסק רבנו הזקן בהפצת סודות התורה
42 וגילוים לפי תורת החסידות, אבל לאחר היציאה מהמאסר עשה זאת בתוספת
43 מרובה, "ביתר שאת ויתר עז" נִתְבַטֵּל בְּמִילָא הַדִּין והקטרוג על גילוי
44 תורת החסידות לְמַטָּה בעולם הזה, וְיִצְא רבנו הזקן לְחַרוּת. דְּמָזָה
45 מוּבָן, שְׁתַּכֵּן הַכְּתוּב פְּדָה
46 בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי שְׂיָף לְעִנְיָן
47 הַפְּצַת תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת.

48 והולך ומבאר את הקשר בין
49 תוכן הפסוק "פדה בשלום נפשי"
50 והפצת תורת החסידות:
51 וְהִנֵּה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל⁴
52 על פסוק זה פְּדָה בְּשָׁלוֹם
53 נִפְשֵׁי מִקְרָב לִי וְגו', אָמַר
54 הַקְּב"ה, כֹּל הָעוֹסֵק
55 בַּתּוֹרָה וּבַגְּמִילוֹת חֲסִידִים
56 וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוֹר,
57 מַעֲלָה אָנִי עָלָיו כְּאֵלֹ
58 פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנֵי מִבֵּין
59 אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵינּוּ שְׂכוּנוֹת
60 הַכְּתוּב הִיא עַל "פְּדִיָּה" שֶׁל
61 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּבִיכּוֹל, עַל
62 יְדֵי מַעֲשֵׂיו שֶׁל הָאֵדָם בַּתּוֹרָה,
63 גְּמִילוֹת חֲסִידִים וְתַפִּילָה. וְעַל-
64 פִּי-זֶה יֵשׁ לוֹמֵר, דְּנוֹסָף
65 עַל הַשְּׂיָכוֹת דְּהַפְּצַת
66 תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת לְתַכְּן
67 הַכְּתוּב כְּמוֹ שֶׁהוּא
68 כְּפִשּׁוּטוֹ (דְּאִין מִקְרָא
69 יוֹצֵא מִיַּדֵּי פְּשׁוּטוֹ⁵ וְלֹכֵן
70 אִף שֶׁהַכְּתוּב מְבֹאֵר עַל יְדֵי
71 חֲכָמֵינוּ ז"ל גַּם בְּדֶרֶךְ הַדְּרוֹשׁ, אִין
72 הַכוּוֹנָה לְשׁוּלֵל אֶת הַפִּירוּשׁ
73 הַפְּשׁוּט) – פְּדִיָּה בְּשָׁלוֹם,
74 מִמַּצֵּב שֶׁל מְרִיבָה הִיפֵךְ הַשְּׁלוֹם,
75 בְּנוֹסָף לִכְךָ הִיא (הַפְּצַת
76 תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת) שְׂיָכַת
77 גַּם לְעִנְיָן הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבַגְּמִילוֹת חֲסִידִים וּמִתְפַּלֵּל עִם
78 הַצְּבוֹר.

79 (ב) וְהִנֵּה פְּרוּשׁ הַפְּשׁוּט בְּכְתוּב זֶה "פדה בשלום מקרב לי כי ברבים
80 הִיו עֲמָדִי הוּא, אָשֵׁר פִּי בְּרַבִּים הִיו עֲמָדִי הוּא נְתִינַת טַעַם

1 פְּדָה בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי מִקְרָב לִי כִּי בְּרַבִּים הִיו עֲמָדִי¹, וְכוּתַב
2 רַבְּנוּ הַזְּקֵן (בְּעַל הַגְּאוּלָּה וְהַשְּׂמָחָה שִׁיצַא מִמַּאֲסַר בְּיוֹם זֶה, י"ט
3 בְּכֶסֶל, בְּשַׁנַּת תַּקנ"ט)², וְכַשְּׁקָרִיתִי בְּסִפְרֵי תְהִלִּים בְּפִסּוּק פְּדָה
4 בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי, קִדְּם שְׁהִתְחַלְתִּי פְּסוּק שְׁלֹא חֲרִיו, יִצְאֲתִי

5 לְחוּפְשֵׁי מִבֵּית הַסּוּהַר בְּשָׁלוֹם

6 מִה' שְׁלוֹם. וּמוּבָן מְזָה,

7 מִדְּבַרֵי רַבְּנוּ הַזְּקֵן אֵלֶּה שְׂנַכְתָּבו

8 עַל יְדוֹ עִם צֵאתוֹ מִהַמַּאֲסַר

9 שְׁתַּכֵּן הַכְּתוּב פְּדָה בְּשָׁלוֹם

10 וְגו' שְׂיָף הוּא בְּקִשְׁר תּוֹכְנִי

11 לְגֵאוּלַּת רַבְּנוּ הַזְּקֵן כִּפִּי

12 שִׁיבּוֹאֵר לְהֵלֵךְ.

13 וְהִנֵּה גְּאֵלַת רַבְּנוּ הַזְּקֵן

14 מִמַּאֲסָרוֹ הוּא עִנְיָן הַפְּצַת

15 הַמַּעֲיָנוֹת (שֶׁל תּוֹרַת

16 הַחֲסִידוֹת עַד לְ)חֻצָּה

17 הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב גִּילָה כִּי פַעַם

18 עָשָׂה "עֲלִיית נִשְׁמָה" הַיְחִיכּוֹל שֶׁל

19 מֶלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ, וְעַל שֵׁאלָתוֹ מִתִּי

20 יָבוֹא עֲנָה לוֹ הַמַּשִּׁיחַ "לְכַשִּׁיפּוֹצוֹ

21 מִעֵינֵינוּתִיךָ חֻצָּה", הֵינּוּ

22 שֶׁהַתְּפִשּׁוּת וְהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת

23 תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת שִׁיֶּסֶד הַבְּעַל שֵׁם

24 טוֹב בַּהַפְּצָה גְּדוּלָה וְרַחֲבָה עַד

25 כְּדֵי כִךְ שִׁיגִיעוּ גַם "חֻצָּה",

26 מִכִּיָּאֵת אֶת הַגְּאוּלָּה. וְכִיֶּדְעֵ³,

27 אָשֵׁר סִבַּת הַקְּטְרוּג

28 וְהַמְּאָסֵר לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה

29 הִיָּה מִצַּד הַ"שְּׂקָלָא-

30 וְטְרִיא' דִּין וּמִשָּׂא וּמִתָּן

31 לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים

32 הַרוּחָנִיִּים עַל-דְּבַר הַפְּצַת

33 רְזֵי תּוֹרָה סוּדוֹת הַתּוֹרָה

34 שְׂתוֹרַת הַחֲסִידוֹת הִיא חֶלֶק מֵהֶם

35 בְּאֲתַגְלִיא בְּגִלוּי וְעַד

36 שְׂיַגִּיעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד

37 בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֹּל, בְּנִיגוּד לְעֵבֶר שְׂרַק יַחֲדֵי סוּלָה עִסְקוּ בַחֲלָקִים אֵלּוֹ בַּתּוֹרָה.

38 וְכַאֲשֵׁר הִיָּה הַ"פְּסָק דִּין" הַמְּסַקְנָה וְהַחֲלָטָה לְמַעֲלָה בְּעוֹלָמוֹת

39 הָעֲלִיוֹנִים הַרוּחָנִיִּים לְהַפְּיֵן רְזֵי תּוֹרָה וּלְגַלוֹת אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה לְכוֹלָם

40 (וְאֲדַרְבָּה, בְּיָתֵר שְׂאֵת וְיָתֵר עַז בְּתוֹסַפַּת גְּדוּלָה וּמוֹגֵבֶרֶת מִכְּמוֹ

בס"ד. י"ט כסלו ה'תשכ"ו*

פְּדָה בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי מִקְרָב לִי כִּי בְּרַבִּים הִיו עֲמָדִי,¹
וְכוּתַב רַבְּנוּ הַזְּקֵן (בְּעַל הַגְּאוּלָּה וְהַשְּׂמָחָה)²,

וְכַשְּׁקָרִיתִי בְּסִפְרֵי תְהִלִּים בְּפִסּוּק פְּדָה בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי, קִדְּם
שְׁהִתְחַלְתִּי פְּסוּק שְׁלֹא חֲרִיו, יִצְאֲתִי בְּשָׁלוֹם מִה' שְׁלוֹם.

וּמוּבָן מְזָה, שְׁתַּכֵּן הַכְּתוּב שְׂיָף הוּא לְגֵאוּלַּת רַבְּנוּ הַזְּקֵן.
וְהִנֵּה גְּאֵלַת רַבְּנוּ הַזְּקֵן הוּא עִנְיָן הַפְּצַת הַמַּעֲיָנוֹת (שֶׁל

תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת עַד לְ)חֻצָּה. וְכִיֶּדְעֵ³, אָשֵׁר סִבַּת
הַקְּטְרוּג וְהַמְּאָסֵר לְמַטָּה הִיָּה מִצַּד הַ"שְּׂקָלָא-וְטְרִיא'

לְמַעֲלָה עַל-דְּבַר הַפְּצַת רְזֵי תּוֹרָה בְּאֲתַגְלִיא וְעַד שְׂיַגִּיעַ
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וְכַאֲשֵׁר הִיָּה הַ"פְּסָק דִּין" לְמַעֲלָה לְהַפְּיֵן

רְזֵי תּוֹרָה (וְאֲדַרְבָּה, בְּיָתֵר שְׂאֵת וְיָתֵר עַז מִכְּמוֹ שְׁהִיָּה
קִדְּם הַמְּאָסֵר) נִתְבַטֵּל בְּמִילָא הַדִּין לְמַטָּה, וְיִצְא לְחַרוּת.

דְּמָזָה מוּבָן, שְׁתַּכֵּן הַכְּתוּב פְּדָה בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי שְׂיָף לְעִנְיָן
הַפְּצַת תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת. וְהִנֵּה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל⁴ פְּדָה

בְּשָׁלוֹם נִפְשֵׁי מִקְרָב לִי וְגו', אָמַר הַקְּב"ה, כֹּל הָעוֹסֵק
בַּתּוֹרָה וּבַגְּמִילוֹת חֲסִידִים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוֹר, מַעֲלָה

אָנִי עָלָיו כְּאֵלֹ פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנֵי מִבֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם.
וְעַל-פִּי-זֶה יֵשׁ לוֹמֵר, דְּנוֹסָף עַל הַשְּׂיָכוֹת דְּהַפְּצַת תּוֹרַת

הַחֲסִידוֹת לְתַכְּן הַכְּתוּב כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּפִשּׁוּטוֹ (דְּאִין מִקְרָא
יוֹצֵא מִיַּדֵּי פְּשׁוּטוֹ⁵) - פְּדִיָּה בְּשָׁלוֹם, הִיא (הַפְּצַת תּוֹרַת

הַחֲסִידוֹת) שְׂיָכַת גַּם לְעִנְיָן הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבַגְּמִילוֹת-
חֲסִידִים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוֹר.

(ב) וְהִנֵּה פְּרוּשׁ הַפְּשׁוּט בְּכְתוּב זֶה הוּא, אָשֵׁר כִּי בְּרַבִּים
הִיו עֲמָדִי הוּא נְתִינַת טַעַם לְפְדָה בְּשָׁלוֹם

(* המאמר הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ויצא לאור בקונטרס י"ט כסלו - תשנ"ב. בהמאמר ישנם שני דיוקים שנתבאר בהשיחות דההתוועדות שלאח"י (נדפסו בתורת מנחם - התוועדויות חמ"ה ע' 301 ואילך). (1) תהלים נה, יט. (2) באגרת הקודש שלו, נדפסה באגרות-קודש שלו סי' לח. וש"נ. (3) בית רבי ח"א פט"ז (בהערה). נתבאר בארוכה בלקו"ש חלק ל ע' 170 ואילך. (4) ברכות ח, א. (5) שבת סג, א. וש"נ.)